

BERGEN KOMMUNE

BYRÅDSAVDELING FOR FINANS,
KULTUR OG NÆRING

Kultur- og kirkedep.

AØ

10. JUNI 2004

2004, 2143-018

Det kongelige kultur- og kyrkjedepartement
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Deres ref.

Deres brev av:

Vår ref.

200400945-166

REHO

Emnekode

BFOS-3756

Dato

10. juni 2004

**Høringsuttalelse vedrørende ot. prp. om endringer i lov om trdomssamfunn og ymist
anna, regelen om alder for forstandere eller prester i registerførte trossamfunn**

Vi viser til deres brev med ref. 2004/2143 AØ GP:AMA, av 04.05.2004 vedrørende
høringsuttalelse i forbindelse med forslag til endring i lov om trdomssamfunn og ymist anna.

Vedlagt følger Bergen kommunes høringsuttalelse og saksframlegg behandlet av Bergen
byråd 09.06.2004 i byrådsak 1330-04.

Med vennlig hilsen

Per Kristian Knutsen
finansdirektør

Reidun D. Hogstad
Reidun D. Hogstad
førstekonsulent

Vedlegg: 2

BERGEN KOMMUNE

Byrådsleders avdeling

Saknr 1330-04
Emnekode 3756
Arkivsak 200400945

Til Byrådsavdeling for finans, kultur og næring

Høringsuttalelse vedrørende ot.prp. om endringer i lov om trdomssamfunn og ymist anna, regelen om alder for forstandere eller prester i registerførte trossamfunn

Byrådet behandlet saken i møtet 090604 sak 1330-04 og fattet følgende vedtak:

1. Bergen byråd tilrår at det gjøres endring i lov om trdomssamfunn og ymist anna § 24 første ledd som departementet foreslår slik at fylkesmannen kan gjøre unntak fra bestemmelsene i loven om at forstander eller prest i registerført trossamfunn ikke skal være under 23 år og ikke over 75 år.
2. Kultur- og kirkedepartementet sendte også i 2003 ut et høringsbrev om endringer i lov om trdomssamfunn og ymist anna. Bergen byråd tilrår at Kultur- og kirkedepartementet snarest mulig reviderer hele lov om trdomssamfunn og ymist anna slik at det stilles mer stringente krav til føring og kontroll av medlemslister, forvaltning av offentlige tilskudd og at det stilles bestemte krav til formell kompetanse og personlig skikkethet for forstandere eller prester i trossamfunn som mottar tilskudd fra det offentlige.
3. Bergen kommune oversender Kultur- og kirkedepartementet høringsuttalelse vedrørende endringer i lov om trdomssamfunn og ymist anna i samsvar med vedlagte saksutredning.
4. Saken oversendes Bystyrets kontor som melding om vedtak

Byrådsleders avdeling, 9. juni 2004

Svein Klæboe

Kopi: Bystyrets kontor

Dato: 14. mai 2004

Byrådsak 1330/04

Byrådet

**Høringsuttalelse vedrørende ot.prp. om endringer i lov om trdomssamfunn og ymist
anna, regelen om alder for forstandere eller prester i registerførte trossamfunn**

REHO BFOS-3756-200400945-
102

Hva saken gjelder:

Kultur- og kirke departementet har sendt ut et forslag om endring av aldersbestemmelser for forstandere og prester i registrerte trossamfunn til høring (følger som utrykt vedlegg). Høringsfristen er 18. juni 2004.

Gjeldende lov er i samsvar med de aldersbestemmelser som tidligere gjaldt for prester i Den norske kirke, og forstandere eller prester i registrerte trossamfunn kan ikke være under 23 år eller over 75 år. Det er ikke anledning til å gi dispensasjon fra disse bestemmelsene.

Departementet viser til at reglene om alder for prester i Den norske kirke i de senere år har blitt praktisert mer fleksibelt og at vielseskompetansen til forstandere i trossamfunn er av kun seremoniell karakter etter at stortinget vedtok å innføre obligatorisk borgerlig prøving av ekteskapsvilkårene ved folkeregistrene.

Med bakgrunn i disse forholdene ønsker departementet å endre loven slik at fylkesmannen kan gi dispensasjon fra hovedregelen om aldersbestemmelsene for forstandere i registrerte trossamfunn.

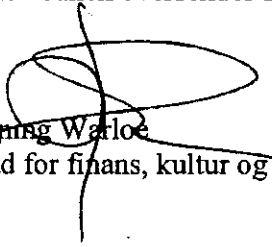
Så lenge det ikke stilles bestemte formelle krav til prester eller forstandere i trossamfunn utenom Den norske kirke, bør fylkesmannen ha tilgang til å fravike aldersbestemmelsene i gjeldende lov.

Vedtakskompetanse:

I henhold til bystyresak 126/00, vedtakspunkt 4.

Byråden for finans, kultur og næring innstiller til byrådet å fatte følgende vedtak:

1. Bergen byråd tilrår at det gjøres endring i lov om trdomssamfunn og ymist anna § 24 første ledd som departementet foreslår slik at fylkesmannen kan gjøre unntak fra bestemmelsene i loven om at forstander eller prest i registerført trossamfunn ikke skal være under 23 år og ikke over 75 år.
2. Kultur- og kirke departementet sendte også i 2003 ut et høringsbrev om endringer i lov om trdomssamfunn og ymist anna. Bergen byråd tilrår at Kultur- og kirke departementet snarest mulig reviderer hele lov om trdomssamfunn og ymist anna slik at det stilles mer stringente krav til føring og kontroll av medlemslister, forvaltning av offentlige tilskudd og at det stilles bestemte krav til formell kompetanse og personlig skikkethet for forstandere eller prester i trossamfunn som mottar tilskudd fra det offentlige.
3. Bergen kommune oversender Kultur- og kirke departementet høringsuttalelse vedrørende endringer i lov om trdomssamfunn og ymist anna i samsvar med vedlagte saksutredning.
4. Saken oversendes Bystyrets kontor som melding om vedtak

Henning Warloe
byråd for finans, kultur og næring

Saksutredning:

I lov av 13. juni 1969 nr 25 om trdomssamfunn og ymist anna § 24 heter det:

”Den som skal vera prest eller forstandar i registerført trdomssamfunn, må ikkje vere under 23 år og ikkje over 75 år. Han må liva eit heiderleg liv og ha evne til å gjera sine skyldnader etter lova.”

I innstillingen fra Dissenterlovkommissjonen av 1957 grunngis aldersbestemmelsene med at de samsvarer med nedre og øvre aldersgrense for prester i Den norske kirke og at også frikirker må beskyttes mot umodenhet eller alderdomssvekkelse.

Verken Kultur- og kirke departementet eller fylkesmannen kan i dag gi dispensasjon fra regelen om alder for forstander.

Kultur- og kirke departementet peker på to forhold som tilsier at bestemmelsene om alder for forstandere i registrerte trossamfunn kan lempes på:

- Reglene om alder for prester har i de senere år blitt praktisert mer fleksibelt enn slik det ble omtalt i innstillingen fra Dissenterlovkommissjonen.
- Den viktigste offentligrettslige funksjonen som forstandere i trossamfunn har, er vielseskompetanse. Denne kompetansen omfatter i dag bare det seremonielle fordi stortinget har vedtatt at folkeregistrene skal utføre obligatorisk borgerlig prøving av ekteskapsvilkårene. Vielse i Norge er ikke lenger gyldig uten at det foreligger en gyldig prøvingsattest.

Med bakgrunn i ovenstående foreslår departementet følgende ordlyd i lov om trdomssamfunn og ymist anna § 24 første ledd (endring i kursiv):

”Den som skal vera prest eller forstandar i registerført trdomssamfunn, må ikkje vera under 23 år og ikkje over 75 år. *Fylkesmannen kan gjera unntak frå denne regelen.* Han må liva eit heiderleg liv og ha evne til å gjera sine skyldnader etter lova.”

Det stilles ingen formelle krav med hensyn til f. eks. utdanning for forstandere i registrerte trossamfunn. Forstander skal lede og rettlede menigheten, forvalte penger fra det offentlige, ha ansvar for registerføring av medlemmene og kan ha rett til å foreta vielser.

Det har oppstått en mengde nye trossamfunn siden lov om trdomssamfunn og ymist anna ble vedtatt i 1969. Mange trossamfunn har problemer med å levere tilfredsstillende regnskapsrapporter for bruk av offentlige midler, og i Bergen kommune er det avdekket mye slurv og feil ved føring av medlemslister som gir grunnlag for utbetaling av tilskudd.

Det kan synes unødvendig å lempe også på aldersbestemmelsene når loven ellers stiller så få og diffuse krav til en forstander. Men myndighetsalderen i Norge er 18 år, og så lenge det ikke stilles formelle krav med hensyn til utdanning, bør det åpnes for at også personer under 23 år kan være forstandere i et trossamfunn. Det bør heller ikke helt utelukkes at personer eldre enn 75 år kan inneha en slik stilling så lenge det søkes særskilt om dette til fylkesmannen.

Lov om trdomssamfunn og ymist anna ble vedtatt i 1969 da det var få trossamfunn utenom statskirken i Norge og loven bør revideres i sin helhet. Kultur- og kirke departementet sendte i 2003 ut høringsbrev angående å revidere loven slik at medlemslister kan kontrolleres av Brønnøysundregistrene. Disse forslagene til endring er ikke fremmet for stortinget.

Departementet burde gå gjennom loven og forskriftene i sin helhet og fremme forslag om en mer stringent lov hvor det blir satt klare krav til føring og kontroll av medlemslister og forvaltning av offentlig tildelte midler. Departementet må også vurdere å stille formelle og bestemte krav om kunnskaper og skikkethet for ledere av trossamfunn som mottar tilskudd fra det offentlige.

Utrykt vedlegg:

Høringsbrev fra Kultur- og kirke departementet : *Ot.prp. om endringer i lov om trdomssamfunn og ymist anna, regelen om alder for forstander i registerførte trdomssamfunn*